

**ПРЕДИЗВИКАЙ:
НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТТА!**

© Стоян Ставру, Теофана Евгениева, Николай Павлевчев, *съставители*

© Стоян Кораков, *художник на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2018

ISBN: 978-954-28-2640-8

СБОРНИК

ПРЕДИЗВИКАЙ: НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТТА!

СЪДЪРЖАНИЕ

НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТТА КАТО ФИНАНСОВА ТЕРАПИЯ (Въведение)

15

Раздел I ВЪПРОСИ В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО СТАБИЛИЗАЦИЯ

§ 1. Синдикът на бъдещето – доверено лице в производството по стабилизация?

д-р Нели Маданска	19
1. Правна природа	20
2. Назначаване и освобождаване	21
3. Възнаграждение	23
4. Изисквания към лицата	24
5. Правомощия	25
6. Заключение	29

§ 2. Някои въпроси на производството по стабилизация на търговец

д-р Делян Недев	31
1. Уводни бележки	31
2. Проблеми, свързани с откриването на производството по стабилизация	32
2.1. По отношение на кого може да бъде открито производството	32
2.1.1. Инвестиционният посредник	32
2.1.2. Неограничено отговорният съдружник	34
2.2. Кога може да бъде открито производството	35
2.2.1. Свърхзадълженост	35
2.2.2. Следва ли да не е подадена молба за несъстоятелност? Конкуренция между производствата	35
2.3. Други	36
2.3.1. Разкриване на регулирана информация – когато дружеството е публично или емитент на финансови инструменти	36
2.3.2. Таксата	38

3. Положението на кредиторите.....	38
3.1. Търговската тайна	38
3.2. Кредиторите – свързани лица.....	39
3.3. Общо за ограничаване на дейността на търговеца след откриване на производството по стабилизация	40
3.4. Непротивопоставимостта по чл. 776, ал. 9 ТЗ	41
4. Съдържание и ефект на плана	43
4.1. Възможно ли е даване вместо изпълнение	43
4.2. Капитализиране на вземанията.....	44
4.3. Потестативен ефект по отношение на вземанията.....	44
4.4. За ограниченията по чл. 796, ал. 3, т. 1 ТЗ	46
4.5. За отсрочката.....	48
5. Заключителни бележки	48
§ 3. Последници от откритото производство по стабилизация на търговец спрямо изпълнението по реда на ГПК и ЗОЗ	
д-р Димитър Иванов.....	49
1. Откриване на производство по стабилизация на търговец преди да бъде образувано изпълнително производство, съответно преди да е вписано пристъпване към изпълнение по реда на ЗОЗ	50
2. Откриване на производство по стабилизация на търговец при наличие на висящо изпълнително производство, съответно вписано пристъпване към изпълнение по реда на ЗОЗ	54
3. Изводи	58

Раздел II

ВЪПРОСИ В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

§ 4. Становище по тълкувателно дело № 1/2017 г. на Общото събрание на Търговска колегия на Върховния касационен съд	
Теофана Евгениева и Николай Павлевчев.....	61
1. Какъв е процесуалният ред, по който се развиват производствата по молби по чл. 625 ТЗ, депозирани от кредитор, при подготовката им за разглеждане в открито съдебно заседание – приложимост на чл. 131–133 ГПК по отношение на реда по чл. 629, ал. 2 и ал. 4 ТЗ?.....	61

2. Какви са критериите по прилагането на чл. 673, ал. 3 от ТЗ спрямо кредиторите със спорни (приети и неприети) вземания, по отношение на които е предявен иск по чл. 694, ал. 1 ТЗ – простира ли се по отношение на тях изискването за представяне на убедителни писмени доказателства, както по отношение на кредиторите по чл. 637, ал. 3 ТЗ, или е достатъчен фактът на предявяването на иска, за да се премине към преценка дали да бъдат допуснати до участие в събранието?.....	66
3. Допустимо ли е провеждането на събрание на кредиторите за избор на нов синдик преди одобряване на списъка по реда на чл. 692 ТЗ (на приетите и служебно вписаните вземания)? И съответно кои кредитори са легитимирани да гласуват в него?	69
4. Допустими ли са доказателства, различни от писмените, в производството по чл. 692, ал. 3 ТЗ?.....	71
5. Допустимо ли е списъкът по чл. 688, ал. 1, т. 1 ТЗ да бъде съставян и по други критерии освен посочените в закона и ако са налице обективни пречки за съставяне на списък по търговските книги, как се отразява това на свикването на първо събрание на кредиторите?.....	76
6. Подлежи ли на обжалване определението по чл. 638, ал. 3 ТЗ?	77
§ 5. Въпроси, свързани с молбата за откриване на производство по несъстоятелност по чл. 625 от Търговския закон	
Снежанка Балджијева	83
1. Увод	83
2. Понятие за търговска несъстоятелност	84
3. Предпоставки за откриване на производство по несъстоятелност.....	86
4. Производство/фаза по разглеждане на молбата за откриване на производство по несъстоятелност	87
4.1. Проблеми, свързани с активната легитимация за завеждане на молба по чл. 625 ТЗ за откриване на производство по несъстоятелност.....	87
4.2. Изисквания по отношение молбата за откриване на производство по несъстоятелност.....	106

4.2.1. Молба за откриване на производство по несъстоятелност, подадена от кредитор.....	107
4.2.2. Молба за откриване на производство по несъстоятелност, подадена от длъжника.....	113
5. Заключение.....	117
§ 6. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО НА СИНДИКА	
Теофана Евгениева.....	118
1. Някои общи положения.....	119
2. Някои предизвикателства от практиката.....	121
2.1. Възнаграждението на временния синдик, назначен като обезпечителна мярка.....	121
2.2. Граници при определяне размера на възнаграждението.....	124
2.3. Кредитор ли е синдикът в производството по несъстоятелност за вземането си за възнаграждение?.....	127
2.4. Могат ли получените суми от продажбата на имущество, върху което е учредена ипотека или залог, да служат за покриване на предплатените от кредиторите разnosки по чл. 629б ТЗ или на разnosките по чл. 722, ал. 1, т. 3 ТЗ (и в частност възнаграждения на синдика), когато получената сума от продажбата на имуществото не е достатъчна за пълното удовлетворяване на обезпечения кредитор с привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ?.....	132
2.5. Възнаграждение на синдика в случаите, когато решението за откриване на производството по несъстоятелност бъде отменено по реда на инстанционния контрол.....	137
2.6. Окончателното възнаграждение на синдика.....	140
3. Някои предизвикателства към законодателя.....	144
Раздел III	
ОСОБЕНОСТИ В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ	
§ 7. Последици на производството по несъстоятелност спрямо участието на длъжника в търговски дружества	
Николай Павлевчев.....	147

1. Общи бележки	147
2. Търговска дейност ли е участието в дружеството?	148
3. Действие на откриването на производство по несъстоятелност и обявяване в несъстоятелност на длъжника спрямо участието му в търговски дружества	150
3.1. Откриване на производство по несъстоятелност по чл. 630, ал. 1 ТЗ	150
3.2. Правомощието на синдика по чл. 658, ал. 1, т. 13 ТЗ.....	151
3.3. Колизията между правата на длъжника и правото на синдика.....	152
3.4. Имуществен аспект на участието в дружеството при открито производство по несъстоятелност	154
3.5. Упражняване на членствени права при постановяване на решение по чл. 635, ал. 2 ТЗ и при обявяване в несъстоятелност.....	154
4. Особенности при осребряването и прекратяването на участието в различните видове дружества	156
4.1. Производство по несъстоятелност по отношение на комплементар в събирателно дружество	156
4.2. Прекратяване на участието на командитист в командитно дружество	159
4.3. Прекратяване на участието на длъжника в ООД и осребряване на дружествен дял.....	160
4.4. Обявяване в несъстоятелност на акционер	165
4.5. Обявяване в несъстоятелност на съдружник в КДА	165
4.6. Обявяване в несъстоятелност на едноличен собственик на капитала на ЕООД или ЕАД	166
 § 8. НАСЛЕДЯВАНЕ НА НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА НА ПОЧИНАЛ ЕДНОЛИЧЕН ТЪРГОВЕЦ	
д-р Стоян Ставру	171
1. Неплатежоспособно наследство	174
1.1. Хипотези	174
1.2. Приемане на неплатежоспособно наследство	175
1.2.1. Приемане направо.....	175
1.2.2. Приемане по опис	179
1.3. Незаето неплатежоспособно наследство	180

1.4. Отказ от неплатежоспособно наследство	181
1.4.1. Особености на правопримството	181
1.4.2. Предимство на кредиторите на наследството пред общините.....	181
1.4.3. Държавата и целостта на наследството.....	183
2. Конфликти на кредитори при неплатежоспособно наследство.....	184
2.1. Интереси	184
2.2. Конфликти.....	185
2.3. Опис и отделяне: гледната точка на кредиторите на наследника	187
3. Възможни законодателни решения.....	190
§ 9. Искът по чл. 60а ЗБН – гранична точка МЕЖДУ ЗАЩИТАТА НА КРЕДИТОРИТЕ И ЗДРАВИА РАЗУМ	
Елица Попхлебарова	195
1. Уредба на исковете за връщане на получено имущество	196
2. Фактически състав	197
3. Действие на закона по време.....	202
4. Същност на правото да се иска връщане на получено имущество по реда на чл. 60а ЗБН.....	204
5. Особености на исковото производство с основание чл. 60а ЗБН	208
5.1. Страни	208
5.2. Предмет.....	208
5.3. Доказване	209
5.4. Сила на съдебното решение	210
Раздел IV	
ОПРОЩАВАНЕ И ПРИХВАЩАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ	
§ 10. Опрощаване на публични държавни и общински вземания в производството по несъстоятелност	
Румен Неков, Стефан Тихолов	211
1. Тримата другари: НАП, общините и данъците.....	211
2. Публичните задължения в производството по несъстоятелност	212

3. Опрощаване на публични държавни вземания в производството по несъстоятелност	218
4. Куртоазията на ДОПК досежно опрощаването на публични държавни или общински вземания	222
5. Опрощаване на публични общински вземания	224
6. Промяната – дело на всички и всеки; изводите – също!	232
§ 11. Въпроси на прихващането, приложими и в производството по несъстоятелност	
Константин Кунчев	235
1. Въведение	235
2. Предпоставки за възникване на правото на прихващане.....	235
3. Допустимо ли е прихващане на две насрещни парични вземания в различна валута?	245
4. Проблеми на преклузията по чл. 131 ГПК във връзка с възражението за прихващане	247
5. Момент, от който настъпва погасителният ефект	254
6. Как се определят разностите при уважено възражение за прихващане	262
7. Сила на пресъдено нещо на решението, в което се разглежда възражението за прихващане.....	265
§ 12. Недействителност на прихващанията по чл. 645, ал. 4 ТЗ	
Петър Топуров	276
1. Увод	276
2. Недействителност на прихващанията по чл. 645, ал. 4 ТЗ	277
3. Заключение	291
Раздел V	
ТРАНСГРАНИЧНИ ПРОИЗВОДСТВА	
ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ	
§ 13. Нов регламент относно производството по несъстоятелност: натрупан опит и нови предизвикателства	
Боряна Мусева	293
1. Увод	293

2. Действие във време, пространство, материя и спрямо лицата на новият Регламент (ЕС) № 2015/848	296
3. Основни промени, въведени с Регламент (ЕС) № 2015/848	297
3.1. Производства по стабилизация/спасяване.....	299
3.2. Международна компетентност	302
3.2.1. „Център на основни интереси“	302
3.2.1.1. Уредба според Регламент (ЕО) № 1346/2000	302
3.2.1.2. Практика на Съда на ЕС.....	304
3.2.1.3. Практика на българските съдилища	309
3.2.1.4. Новости в уредбата.....	310
3.2.2. Служебна проверка на международната компетентност.....	312
3.3. Международна компетентност при искове, произтичащи пряко от производството по несъстоятелност и тясно свързани с него.....	313
3.3.1. Уредба според Регламент (ЕО) № 1346/2000	313
3.3.2. Практика на Съда на ЕС.....	314
3.3.3. Практика на българските съдилища	316
3.3.4. Новости в уредбата.....	317
3.4. Подобряване на координацията между главното и вторичното производство	319
3.4.1. Уредба според Регламент (ЕО) № 1346/2000	319
3.4.2. Практика на българските съдилища относно наличие на „предприятие“	320
3.4.3. Новости в уредбата.....	321
3.5. Правила при несъстоятелност на членове на група дружества.....	323
3.6. Единни взаимосвързани регистри по несъстоятелност, информиране на кредиторите и предявяване на вземанията	326
4. Заключение	327

§ 14. ПРЕЗГРАНИЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ:

**АКТУАЛНИ ВЪПРОСИ В СВЕТИНАТА НА ИЗМЕНЕНИЕТО
НА РЕГЛАМЕНТА НА ЕС ОТНОСНО ПРОИЗВОДСТВОТО
ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ**

Деян Драгиев	330
1. Въведение	330

2. Основни въпроси на производството	
по несъстоятелност с международен елемент	331
2.1. Международна компетентност	331
2.2. Видове производства.....	334
2.3. Признаване и изпълнение на територията	
на друга държава членка на актовете, постановени	
в производство по несъстоятелност.....	337
2.4. Публичност и информиране	
на чуждестранните кредитори	338
3. Основни изменения след влизането	
в сила на Регламент (ЕС) № 2015/848	339
3.1. Определяне на ЦОИ	339
3.2. Изменение в развитието на вторичното производство.....	342
3.3. Създаване на Единен регистър.....	345
4. Изводи	348
§ 15. ИСКОВЕ, ПОПЪЛВАЩИ МАСАТА	
НА НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТТА, ПРЕЗ ПРИЗМАТА	
НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2015/848.	
СРАВНИТЕЛНОПРАВНО ИЗСЛЕДВАНЕ	
Мартин Пенчев.....	349
1. Цел на изследването.....	349
2. Исковете, попълващи масата на несъстоятелността,	
през призмата на българската нормативна уредба	350
3. Исковете, накърняващи масата на несъстоятелността,	
в светлината на Регламент (ЕС) № 2015/848	
на Европейския парламент и на Съвета	
от 20 май 2015 г. относно производството	
по несъстоятелност.....	352
4. Сравнителноправно изследване на разпоредбите	
свързани с искове, попълващи масата	
на несъстоятелността	353
4.1. Правни действия с преферентен ефект	353
4.2. Сделки, извършени след откриване	
производството по несъстоятелност	355
4.3. Начален момент на давностните срокове за исковете,	
попълващи масата на несъстоятелността. Теории	
за подозрителните периоди.....	356

4.4. Сделки между неплатежоспособния длъжник и свързани лица.....	358
5. Промяната в Германския закон за несъстоятелността.....	359
6. Необходимостта от хармонизация на правилата за исковете, попълващи масата на несъстоятелността, в Регламент (ЕС) № 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета.....	361
7. Заключение.....	362
Библиография НА БЪЛГАРСКИ ПУБЛИКАЦИИ ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ ДО 1951 Г. д-р Васил Петров.....	363
Библиография на български публикации по несъстоятелност в периода 1990–2017 г. д-р Васил Петров.....	373
Авторите в сборника (по реда на публикациите им).....	397